

AN20

CARTA OBERTA AL DIRECTOR DE LA VANGUARDIA

26 juliol 2008

La ignorància i/o desinformació i/o demagògia i/o mala fe d'un editorialista

Sr. director del diari La Vanguardia.

L'editorial del diari que Vtè. Dirigeix, en la seva edició del dia 6 de juliol de 2008, titulat 'El debate nuclear' és, al nostre entendre, una mostra vivent de la ignorància i/o desinformació i/o demagògia i/o mala fe d'un editorialista. I que la direcció del diari hagi permès la seva publicació, demostra el poc rigor amb que es tracten les temàtiques referents a l'energia a casa nostra.

Anem a veure per què:

1.- La vinculació que l'editorialista de La Vanguardia fa de la solució a l'augment dels preus del petroli amb la generació d'electricitat nuclear, és voler conduir 'les aigües cap a un molí' (el de l'energia nuclear), quan a l'Estat Espanyol la generació d'electricitat amb derivats del petroli és cada vegada més baixa (a l'Informe del Sistema Elèctric de REE de 2006, es pot veure que a Espanya hi ha una potència instal·lada total de 78.754 MW, de la qual solament 6.647 MW corresponen a centrals tèrmiques de fuel/gas - , que varen generar 10.013 GWh, funcionant solament 2.025 hores/any). Per tant la influència del preu de petroli en la generació d'electricitat amb centrals tèrmiques convencionals és molt petita.

2.- L'editorialista de La Vanguardia vol fer veure que la tecnologia nuclear frueix de bona salut, citant alguns països que han iniciat la construcció de reactors, com ara els casos de Finlàndia, França, Bulgària i Romania. Si bé és cert que un grup d'empreses fineses, altament consumidores d'energia elèctrica, van iniciar fa més de dos anys la construcció d'un reactor EPR de 1.600 MW, també és cert que a hores d'ara acumulen més de 2 anys de retards i el pressupost s'ha incrementat un 50%. França també ha anunciat l'inici de la construcció d'un nou reactor EPR, però les autoritats de seguretat nuclear varen paraitzar les obres fa unes setmanes. Per que fa a Bulgària, ha anunciat que reempenia la construcció de la central nuclear de Belene, obra que va començar l'any 1985 i que es va paraitzar l'any 1992. Referent a Romania, la central nuclear de Cernavoda, començada a construir pel règim de Ceausescu, que inicialment havia de comptar amb 5 reactors, va finalitzar els treballs de la primera unitat l'any 1996, amb deu anys de retard. La segona unitat es va acabar de construir l'agost de 2007, amb un crèdit d'EURATOM. Si aquests són els exemples per fer creure a l'editorialista que l'energia nuclear frueix de bona salut, demostra la seva més absoluta ignorància del que està passant en el món de la indústria nuclear.

L'editorialista de La Vanguardia hauria de saber a finals de 2007 hi havia 439 reactors en funcionament – cinc unitats menys que el seu màxim històric de 2002 – amb una potència total de 371.700 MW. Un total de 117 reactors nuclears s'han tancat de forma permanent, amb una vida mitjana de 22 anys. La potència instal·lada del parc nuclear es va incrementar anualment, entre l'any 2000 i el 2004, en uns 3.000 MW, majoritàriament augmentant la potència de centrals ja existents i va disminuir a 2.000 MW anualment entre els anys 2004 i 2007. L'ús de l'energia nuclear es limita a un petit nombre de països del món. Només 31, o el 16% dels 191 estats membres de les NN UU, operen centrals nuclears. Els sis grans - EUA, França, Japó, Alemanya, Rússia, Corea de Sud – la

meitat dels quals són estats amb armament nuclear, generen gairebé les tres quartes parts de l'electricitat nuclear al món. La meitat dels països nuclears del món es localitzen a Europa occidental i central i produeixen una tercera part de l'electricitat nuclear mundial. El màxim històric de 294 reactors funcionant a Europa occidental i Nord-Amèrica es va assolir l'any 1989. De fet, el declivi de la indústria nuclear va començar fa molts anys, sense ser notada per la ciutadania.

3.- L'editorialista de La Vanguardia cita que hi ha sectors a la societat espanyola que manifesten que s'ha de replantejar la qüestió nuclear

Si bé és cert que hi ha sectors de la societat espanyola que es manifesten a favor de noves centrals nuclears (Feliciano Fidalgo, de CCOO, Felipe González, el Foro Nuclear, la patronal UNESA, etc.), els que així es manifesten, quan ho fan, demostren la seva més absoluta ignorància, o mala fe, sobre aquesta font d'energia, que si per alguna cosa serveix és per posar a disposició del humans quantitats considerables de Plutoni (element inexistent a la crosta de la terra, enormement radiotòxic i que és la matèria bàsica per fabricar de bombes atòmiques) i deixar-nos a nosaltres, i a les generacions que vindran, residus radioactius que ho seran durant centenars de milers d'anys. I això sense considerar tota la greu problemàtica ecològica i social de la part davantera del cicle del combustible nuclear (mineria de l'Urani, fàbriques de concentrats d'Urani, de transformació en hexafluorur d'Urani, d'enriquiment en el seu isòtop U-235, de combustible per als reactors).

4.- L'editorialista de La Vanguardia fa un seguit d'afirmacions que són lluny de la realitat. Així afirma:

- que l'energia nuclear i les energies renovables són compatibles,
- que l'energia nuclear és més neta que la que procedeix dels hidrocarburs, més rendible i de ràpida implantació,
- que l'energia nuclear és una opció provada i més eficaç que la que procedeix de les energies renovables,

Afirmar que l'energia nuclear és compatible amb les renovables es amagar la realitat dels fets, doncs l'energia nuclear és incompatible amb les energies renovables, pel fet que ambdues són intensives en capital, cosa que vol dir que entren en conflicte quan els operadors d'un sistema elèctric decideixen reduir la potència de generació, donat que en algunes circumstàncies, aquesta pugui arribar a superar la demanda. Tant si els operadors del sistema decideixen aturar la generació nuclear (generació a potència fixa) com la generació renovable (generació a potència variable), ocasionaran un bon problema econòmic als inversors que hagin invertit en la generació nuclear o renovable.

Afirmar que l'energia nuclear és més neta, més rendible i de més ràpida implantació que l'energia generada amb hidrocarburs és una pura mentida que els fets de la vida quotidiana desmenteixen, doncs l'energia nuclear és la font d'energia més bruta mai desenvolupada pels humans (residus que seran radioactius durant mil·lennis), menys rendible (si fos tan rendible com afirmen, com és que no hi ha inversors privats invertint en generació nuclear a casa nostra, ara que la liberalització del sistema elèctric ho permet?) i que més tarda en poder-se implantar, com l'experiència ha demostrat i continua demostrant.

Afirmar que l'energia nuclear és una opció provada i més eficaç que la que procedeix de les energies renovables és manifestar la més gran ignorància del món de l'energia. Si alguna cosa ha demostrat la nuclear és que després de 50 anys de desenvolupament tecnològic encara necessita tota mena de

subvencions i tractes de favor (per què les companyies d'assegurances no asseguruen el risc d'un accident nuclear?) per poder competir en el mercat de l'energia, a diferència de les renovables que, si bé s'han introduït amb polítiques d'afavoriment del seu mercat (com sempre s'ha fet amb totes les tecnologies energètiques), amb poc temps van convergint cap a preus de mercat, amb lo qual van deixant de necessitar mecanismes de suport. Per una altra banda, mentre el parc nuclear experimenta aturades de centrals (fent desaparèixer de cop i volta múltiples de 1000 MW d'una vegada), el parc de generació eòlica varia la seva potència de generació all llarg del dia, però molt difícilment passa mai de milers de MW a zero.

5.- L'editorialista de La Vanguardia escampa el mite que hi ha un nou tipus de centrals nuclears, més segures, que minimitzen els residus, que són menys radioactius, que es poden reciclar.

Ens agradaria que qui ha escrit l'editorial que la direcció de La Vanguardia ha permès de publicar, ens ho demostrés amb fets concrets i exemples en funcionament que hi hagi al món. Nosaltres, que portem més de 30 anys en el camp de l'energia, no en sabem de cap.

6.- L'editorialista de La Vanguardia pontifica que aquestes noves centrals fan possible el desenvolupament sostenible, per què eviten l'emissió de gasos contaminants i tenen un cost energètic molt baix.

Sembla que l'editorialista de La Vanguardia identifica desenvolupament sostenible amb la no emissió de gasos contaminants. Però qualsevol persona mínimament informada sap que una societat sostenible es basa en tres principis: a) el ritme d'ús dels recursos naturals no excedeixi els ritmes de regeneració, b) el ritme d'utilització dels recursos no renovables no excedeixi el ritme al qual es desenvolupen recursos renovables substituïts, c) el ritme d'emissió de pol·lució no excedeixi la capacitat d'assimilació del medi ambient.

Doncs bé, l'energia nuclear, basada en la fissió de l'U-235 no compleix cap dels tres requisits.

El desenvolupament sostenible es basa en l'aprofitament dels recursos naturals, a un ritme inferior al seu ritme de reposició, amb tecnologies netes i al servei de les comunitats locals. L'aprofitament de l'urani es fa consumint-lo (no es pot regenerar), es fa amb tecnologies brutes (grans quantitats de residus radioactius en tota la seva cadena tecnològica) i es fa al servei d'una casta de poder (la nucleocràcia) que l'única cosa que vol és exercir les seves ànsies de domini sobre la natura i les societats humanes.

7.- L'editorialista de La Vanguardia dona per fet que a Espanya continua existint la moratòria nuclear.

Amb aquesta afirmació l'editorialista demostra la seva més absoluta ignorància o la seva més absoluta mala fe, doncs a l'Estat espanyol, des que es va liberalitzar el mercat de l'electricitat, no existeix cap mena de moratòria nuclear, doncs si es llegeix el que diu la Ley 54/1997, de 27 de novembre, del Sector Eléctrico, veurem que diu: "En la generación de energía eléctrica, se reconoce el derecho a la libre instalación y se organiza su funcionamiento bajo el principio de libre competencia". Per tant, qui vulgui instal·lar una central nuclear a l'Estat espanyol ho pot fer, doncs no hi ha cap impediment per fer-ho, solament ha de cercar el capital i la tecnologia. La tecnologia es pot comprar ja que hi ha fabricants que en venen. El capital s'ha de cercar, si no se'n disposa, i els bancs no semblen pas molt entusiasmats en deixar-lo per aquestes aventures, ja es varen escaldar

amb la primera onada de construcció de nuclears. I, a més a més, ha de cercar un emplaçament on construir-la. Quin municipi de l'estat espanyol està disposat a permetre-ho?

Donar a entendre que encara hi ha moratòria nuclear és desconèixer la realitat o amagar-la. Un diari com La Vanguardia no hauria ni de desconèixer la realitat, ni molt menys amagar-la.

Esperem que, en honor al bon nom que el diari La Vanguardia te i hauria de mantenir, no es publiquin més editorials tan plens de despropòsits, que si alguna cosa fan, es contribuir a la desinformació dels seus lectors i mantenir l'estat d'analfabetisme energètic que el franquisme ens va deixar i que, per ara, la democràcia no ha pas contribuït a pal·liar.

Dr. Josep Puig, enginyer industrial

Portaveu del Grup de Científics i Tècnics per un Futur No Nuclear